

УДК: 378: [159.942: 004]

ОЛІЙНИК О. О.

Київський національний університет культури і мистецтв

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ВИКЛАДАЧА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

У статті описано особливості професійної діяльності викладача вищого навчального закладу. Виділено і проаналізовано особистісні параметри викладача культурології, визначено особливості їх реалізації в освітньому процесі. Означене роль культурології у вивченні наукових явищ з позиції їх ціннісно-смислової значущості, у здійсненні нового підходу до якісних характеристик отриманої інформації. Описано важливість культурологічного знання у розв'язанні комплексу освітньо-виховних завдань у системі вищої освіти як засобу трансляції світової культури. Представлено різноманітність підходів до визначення поняття «інформаційна культура», виокремлено й охарактеризовано основні її компоненти. Визначено умови формування інформаційної культури, її роль у професійній діяльності сучасного викладача культурології.

Ключові слова: інформаційна культура, професіоналізм, культурологія, професійна діяльність, викладач, конкурентоспроможність, компетентність конкурентоспроможної особистості, проектна діяльність.

Постановка проблеми. Перехід освітньої системи України на новий тип гуманістично-інформаційної освіти передбачає її культурологізацію, тобто введення елементів культурологічного знання у всі ланки вищої освіти, якісну підготовку спеціалістів-культурологів, зорієнтованих на вирішення професійних завдань. Це зумовлює підвищення соціально-професійних вимог до особистості викладача культурології та його професійної діяльності, зокрема потребує розробки і впровадження нових засобів реалізації всебічно розвиненої особистості, здатної не лише використовувати набуті знання, вміння і навички у професійній діяльності, а й постійно удосконалювати їх новими, актуалізувати і гнучко використовувати у нових умовах, самостійно набувати власного досвіду. Саме тому сучасний освітній простір висуває ряд певних вимог до особистості викладача культурології, серед яких найбільш значущими є високий професійний рівень інформаційної, психологічної та комунікативної культури як

складових базової культури особистості, належний рівень розвитку професійної компетентності фахівця, його конкурентоспроможність та здатність швидко змінюватися у постійно мінливому інформаційному оточенні.

Аналіз остаточних досліджень і публікацій. У сучасній психологічній науці досить гостро постає проблема психологічної культури особистості та її складових. Обґрунтування психологічного аспекту емоційної культури та культури почуттів особистості представлено у дослідженнях І. П. Анненкової, Г. В. Монюхіна, О. М. Єфімчук [5]. Питаннями комунікативної культури як складової у розвитку професійної майстерності викладача займалися В. М. Куніцина, О. З. Мудрик, С. Д. Якушева [8; 10]. Проблема професійно-педагогічної культури викладача вищої школи висвітлена у працях І. Ф. Ісаєва, О. О. Музальова, Ю. К. Чернової [6; 10].

Варто відмітити, що у сучасних психологічних дослідженнях актуальною є проблема формування і розвитку інформаційної культури особистості. Так, науковці (С. І. Дьяков, С. Б. Кузікова, С. Д. Якушева) розглядають інформаційну культуру як напрямок базової культури особистості, яка досліджується ними у контексті психологічної культури [11].

На цьому етапі розвитку психологічної науки проблема інформаційної культури викладача як складової його професіоналізму залишається нерозробленою, проаналізованою лише у контексті окремих аспектів професійної культури викладача вищого навчального закладу.

Відповідно, **метою статті** є теоретичний аналіз структури інформаційної культури, визначення її ролі у професійному розвитку сучасного викладача.

Виклад основного матеріалу дослідження. Своєрідність професійної діяльності викладача вищого навчального закладу залежить від здійснення ним уході освітнього процесу таких функцій: адаптивної – пристосування студента до конкретних вимог соціокультурної ситуації; гуманістичної – розвиток особистості та творчої індивідуальності студента.

Реалізація функцій навчання, розвитку і виховання в умовах вищої школи вимагає від сучасного викладача таких особистісних якостей: потреби і здібності до активної та різnobічної про-

фесійної та соціально-культурної діяльності; тактовність, почуття емпатії, терпимість у стосунках зі студентами і колегами; вміння забезпечити внутрішньогрупове та міжгрупове спілкування, запобігти конфліктам у колективі; знання вікових особливостей психічного розвитку; розуміння своєрідності і відносної автономності саморозвитку особистості; здатність до власного саморозвитку і самовдосконалення; створення сприятливих умов для саморозвитку і самовиховання студентської молоді [1].

Означені особистісні параметри викладача культурології реалізуються в освітньому процесі, що сприяє розвитку індивідуальності, неповторної своєрідності, забезпечує пізнання світу, оволодіння культурологічним знанням, дає можливість засвоювати всі надбання світової культури.

Саме культурологія сприяє вивченю явищ з позиції їх ціннісно-смислової значущості у загальному ланцюгу подій, що дає можливість науково обґрунтовувати необхідність використання міжпредметних зв'язків в освітньому процесі. Вивчення певного наукового явища в культурологічному вимірі передбачає включення нового знання до загальної системи уявлень про світ. Таким чином, отримана нова інформація стає не лише результатом освітнього процесу, але й необхідною передумовою, стимулом до подальшого наукового пізнання.

Культурологія як засіб пізнання здійснює принципово новий підхід до якісних характеристик отриманої інформації. Знання, що пропонується з урахуванням його ролі і місця у певній культурі, здатне не лише підняти власний статус, але й сприяти подальшому єднанню процесів освіти, виховання і становлення людини як особистості. Вища освіта у цьому випадку виконує функцію формування світоглядної позиції особистості, що збагачує її національною ідеєю.

Сучасні культурологічні знання сприяють формуванню у студентської молоді уявлень і навичок загальної соціальної адаптивності до швидко змінюваних умов життя і ціннісних орієнтацій сучасного суспільства, розвитку національної, соціальної і релігійної толерантності, розуміння і поваги до норм суспільного існування власної країни та інших держав. Отже, культурологічне знання сприяє розв'язанню цілого комплексу освітньо-виховних завдань у системі сучасної вищої освіти.

Відповідно, сучасна вища освіта є засобом трансляції культури, оволодіваючи якою, викладач не лише адаптується до умов постійно мінливої викладацької діяльності, а й розвиває власну професійну й особистісну культуру. У зв'язку з цим одним з напрямків базової культури особистості викладача є інформаційна культура, яку ми можемо розглядати як складне системне утворення, що відображає інтеграцію знань про людину і культуру людства.

У зв'язку з цим, одним з пріоритетних напрямків базової культури викладача є інформаційна культура. За даними І. Г. Хангельдієвої, інформаційна культура розглядається як якісна характеристика життедіяльності людини у сфері отримання, збереження, передачі і використання інформації, де пріоритетними є загальнолюдські духовні цінності [9]. На думку М. Г. Вохрищевої, інформаційна культура – це галузь культури, пов'язана з функціонуванням інформації у суспільстві і формуванням інформаційних якостей особистості [4]. Е. О. Медведєва розглядає інформаційну культуру як рівень знань, що дозволяє людині вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, брати участь у його формуванні і сприяти інформаційній взаємодії [7].

Вище означене дає нам можливість узагальнити, що інформаційна культура сучасного викладача містить такі компоненти: інтелектуальну, мотиваційну, вольову, емоційну, комунікативну культуру, індивідуальний творчий потенціал, саморозвиток і саморегуляцію, предметно-практичну діяльність, професійну компетентність, конкурентоспроможність особистості.

Важливість інтелектуальної компоненти інформаційної культури у професійній діяльності викладача визначається тим, що вона включає: знання інформаційних технологій; здатність аналізувати інформаційні ресурси і виявляти їх можливості у розв'язанні завдань професійної діяльності викладача; прояв креативності, гнучкості, критичності, системності, мобільності й оперативності мислення у ситуації пошуку, перетворення і трансформації необхідної інформації. Означені здатності й уміння є основоположними у професійній діяльності сучасного викладача.

Мотиваційна складова інформаційної культури розглядає прагнення викладача до оволодіння сучасними інформаційними технологіями; вивчення передового досвіду у галузі інформати-

зації освіти; спрямованість викладача на досягнення високого рівня інформаційної культури. Реалізація елементів мотиваційної складової інформаційної культури можлива за умови сформованості вольових якостей особистості викладача.

Відповідно, вивчення таких особистісних якостей викладача передбачає вольова складова інформаційної культури. До них відносяться: цілеспрямованість дій в інформаційному середовищі – вольове розв'язання протиріч, здатність виконувати діяльність на оптимальному рівні активності, психічна стійкість по відношенню до труднощів; терпіння і володіння собою у ситуаціях пошуку інформації та її обробки; наполегливість в оволодінні новими інформаційними технологіями. Розвиток вольових якостей сприяє подоланню перешкод на шляху до поставлених цілей, професійному зростанню і самореалізації викладача.

Важливість емоційної компоненти інформаційної культури викладача полягає у здатності розуміти власні емоційні стани у ситуаціях пошуку й обробки наукової інформації – зосереджувати свою увагу на способах і шляхах отримання нової інформації; можливості гідно переживати відсутність результату, технічні та інші перешкоди під час роботи в інформаційному середовищі; вмінні адекватно оцінювати власні досягнення у використанні інформаційних технологій, свій рівень інформаційної культури; емоційній культурі як професійно значущій якості особистості викладача культурології, що є багатокомпонентною і включає його знання, вміння, навички, вчинки і почуття.

Емоційна культура викладача вищої школи включає знання норм загальнолюдської моралі і професійної етики, особливостей власної емоційної сфери, психолого-педагогічні знання; здатність свідомо створювати позитивний емоційний фон навчального процесу; уміння допомагати студентам усвідомлювати емоційні проблеми та знаходити шляхи їх розв'язання; спроможність встановлювати емоційний зв'язок між учасниками навчального процесу; здатність обговорювати емоції, які виникають у процесі професійної діяльності та міжособистісних відносин.

Реалізація представлених знань, умінь і навичок емоційної культури викладача здійснюється у процесі спілкування зі студентами і колегами. Рівень розвитку навичок спілкування викладача визначається його здатністю слушно використовувати

засоби мови, майстерно оперувати ними у процесі взаємодії і є показником його комунікативної культури.

За визначенням О. В. Мудрика, комунікативна культура є системою знань, норм, цінностей і зразків поведінки, прийнятих у суспільстві, її уміння органічно, природно і невимушено реалізовувати їх в діловому та емоційному спілкуванні [8]. На думку С. Д. Якушевої, структурними компонентами комунікативної культури є рефлексія, комунікабельність, комунікативні та мовленнєві вміння, вміння невербального спілкування і психосаморегуляції, комунікативні здібності [11]. Відповідно, комунікативна культура викладача включає поєднання таких якостей її умінь, як комунікабельність, високий рівень розвитку комунікативних здібностей, володіння системами невербального спілкування, реалізація культурологічних норм і цінностей у діловому спілкуванні. Основними показниками комунікативної культури є усвідомлення викладачем потреби у формуванні культури спілкування, її ролі у міжособистісних стосунках і соціальних (професійних) відносинах.

На нашу думку, важливою передумовою розвитку інформаційної культури викладача є його індивідуальний творчий потенціал, який можна розглядати як сукупність особистісних якостей, що визначає можливість і кордони участі викладача у професійній діяльності. Сутність означеної компоненти визначається через творчі здібності, творчу активність і креативність викладача, що сприяють його професійному саморозвитку.

Саморозвиток і саморегуляція викладача у професійній діяльності передбачають розвиток ряду здатностей та умінь: здатність до рефлексії у процесі пошуку і перетворення інформації, в оволодінні інформаційними технологіями та їх використанні; вміння співставляти свою діяльність та рівень інформаційної культури з соціальним і професійним досвідом; інтерес до створення нових інформаційних технологій; усвідомлення власних внутрішніх змін в інформаційному середовищі, що також постійно змінюється. Професійний саморозвиток і саморегуляція викладача здійснюються в умовах його предметно-практичної діяльності.

Розглядаючи предметно-практичну складову інформаційної культури викладача, зазначимо, що вона включає: вміння орієн-

туватися в інформаційному середовищі; володіння навичками пошуку, обробки та відтворення інформації; володіння такими операційними навичками, як уміння працювати з програмним забезпеченням, швидко приймати рішення, продукувати ідеї; здатність засвоювати і відтворювати нові знання, види, форми діяльності в інформаційному середовищі, здатність продукувати нові знання; вміння спілкуватися з використанням інформаційних засобів і технологій; готовність до колективної діяльності з використанням інформаційних технологій. Відповідно, результати предметно-практичної діяльності сучасного викладача свідчать про рівень розвитку його професіоналізму.

За нашим баченням, показником реалізації індивідуального творчого потенціалу, професійного саморозвитку і саморегуляції у умовах предметно-практичної діяльності викладача є його професійна компетентність. Вона розглядається як інтегративна якість особистості фахівця, що включає систему знань, умінь і навичок, суспільних способів розв'язання професійних завдань.

Відзначимо, що професійна компетентність свідчить про залучення викладача до загального культурного світу цінностей, у яких він реалізує себе як професіонал, що володіє не лише знаннями, уміннями і навичками, але й здатністю до самоосвіти. Професійна компетентність – особистісне утворення, яке визначається наступними особливостями: базовими знаннями й уміннями, ціннісними орієнтаціями фахівця, мотивами його діяльності, усвідомленням самого себе у світі та світу навколо себе, стилем взаємодії з людьми, загальною культурою, здатністю до розвитку свого творчого потенціалу [2].

Отже, професійна компетентність свідчить про залучення викладача до загального культурного світу цінностей, у яких він реалізує себе як професіонал, що володіє знаннями, вміннями, навичками, здатністю до самоосвіти і саморозвитку.

Формування професійної компетентності залежить від різних властивостей особистості, основним її джерелом є навчання і суб'єктивний досвід. Професійна компетентність характеризується постійним прагненням особистості до досконалості, оволодіння новими знаннями й уміннями, збагачення діяльності. Психологічною основою компетентності викладача є готовність до постійного підвищення своєї класифікації і професійного роз-

витку. Варто відмітити, що однією з найбільш сприятливих умов для набуття людиною особистісно необхідних та професійних компетентностей протягом всієї її життедіяльності є конкурентоспроможність особистості, що формується у демократичному суспільстві.

Сучасний український психолог М. Й. Варій зазначає, що конкурентоспроможною є особистість, «...здатна швидко й безболісно адаптуватися до постійних змін суспільних умов, науково-технічного прогресу й нових видів діяльності та форм спілкування за умови збереження позитивного внутрішнього психоенергетичного потенціалу й гармонії» [3, с. 577]. На думку науковця, конкурентоспроможна особистість розвивається у трьох основних сферах: сфері діяльності, сфері спілкування, сфері особистості та її самосвідомості [3].

Важливо відмітити, що конкурентоспроможною є людина, яка володіє добре розвиненими вольовими якостями, реалізує себе в улюблений професійній діяльності, досягає високих результатів й отримує емоційне задоволення від цього. Так, для формування і розвитку конкурентоспроможності студентів викладач може використовувати в освітньому процесі психологічні інтерактивні технології: ділові ігри, створення проблемних ситуацій, метод мозкового штурму, соціально-психологічний тренінг.

У контексті нашого дослідження заслуговує на увагу поняття «компетентність конкурентоспроможної особистості», яке може виявлятися у певній професійній діяльності і розглядається не лише у діяльнісному контексті, а й у комунікативному [3]. Так, у структурі компетентності конкурентоспроможної особистості М. Й. Варій виділяє такі компоненти: діяльнісний, який включає знання, вміння, навички і способи здійснення професійної діяльності; комунікативний, який включає знання, вміння, навички і способи здійснення ділового спілкування [3]. Отже, під компетентністю конкурентоспроможного викладача культурології маємо розуміти не лише його знання, вміння і навички, але й досвід діяльності і ціннісні орієнтації.

Проаналізовані вище структурні компоненти інформаційної культури (інтелектуальна, мотиваційна, вольова, емоційна, комунікативна культура, індивідуальний творчий потенціал, само-

розвиток і саморегуляція, предметно-практична складова, професійна компетентність, конкурентоспроможність) обумовлюють визначення основних умов її формування як складової професіоналізму викладача культурології.

Умовами формування і розвитку інформаційної культури можуть бути:

- вирішення творчо-пошукових завдань;
- уключення викладача вищого навчального закладу у проектну діяльність;
- організація самостійної розробки викладачем творчих проектів та їх реалізація на основі інформаційних технологій;
- самодіагностика і самоаналіз досягнень у галузі проектної діяльності, що здійснюється на основі інформаційних технологій;
- самоосвіта і самовдосконалення у сфері інформаційних технологій;
- співпраця з колегами й обмін досвідом (проведення відкритих занять, майстер-класів, круглих столів, дискусій тощо).

Висновки. Інформаційна культура є основою професійно-особистісного становлення і вдосконалення сучасного викладача культурології. Розвиток інформаційної культури викладача культурології ґрунтуються на культурологічному та психологічному принципах, які орієнтують її на формування ціннісного ставлення до інформації, інформаційних ресурсів і технологій як чинників професійної компетентності; на саморозвиток і самореалізацію в інформаційно-освітньому середовищі.

Володіння інформаційно-комунікативними технологіями, розмаїттям культурологічного знання і достатнім рівнем інформаційної культури сприяють оволодінню викладачем культурології належним рівнем розвитку професійної компетентності, досягненню ним якісно нового рівня професійної майстерності і конкурентоспроможності, розвитку здатності швидко змінюватися у постійно мінливому інформаційному оточенні. Таким чином, інформаційна культура є основою професійно-особистісного становлення і розвитку сучасного викладача культурології.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у дослідженнях елементів інтелектуальної складової інформаційної культури

(креативності, гнучкості, мобільності й оперативності мислення у ситуації пошуку, перетворення і трансформації необхідної інформації) як показника професіоналізму викладача вищого навчального закладу.

Список використаних джерел

1. Андриади И. П. Основы педагогического мастерства: Учеб. пособие. / И. П. Андриади. – М. : Издательский центр «Академия», 1999. – 160 с.
2. Біла О. О. Компетентність саморозвитку фахівця: педагогічні засади формування у вищій школі / [О. О. Біла, Т. Р. Гуменникова, Я. В. Кічук та ін.] – Ізмаїл: ІДГУ, 2007. – 236 с.
3. Варій М. Й. Психологія особистості: Навч. посібн. / М. Й. Варій. – К. : Центр учебової літератури, 2008. – 592 с.
4. Вохрышева М. Г. Формирование науки об информационной культуре / М. Г. Вохрышева // Проблемы информационной культуры: Сб. ст. : Методология и организация информационно-культурологических исследований. – М., Магнитогорск, 1997. – Вып.6. – С. 57.
5. Єфимчук О. М. Формування емоційної культури майбутнього вчителя хореографії в процесі хореографічної діяльності / О. М. Єфимчук // Педагогічний дискурс. – 2013. – Вип. 14. – С. 173 – 177.
6. Исаев И. Ф. Профессионально-педагогическая культура преподавателя: Уч. пос. / И. Ф. Исаев. - М.: «Академия», 2004. - 208 с.
7. Медведева Е. А. Основы информационной культуры / Е. А. Медведева // Социс. – 1994. – №11. – С. 59.
8. Мудрик А. З. Социализация и смутное время / А. З. Мудрик. – М. : Знание, 1991. – 80 с.
9. Хангельдиева И. Г. О понятии «информационная культура» / И. Г. Хангельдиева // Информационная культура личности: прошлое, настоящее, будущее: тез. докл. Междунар. науч. конф., 23–25 сент. 1993 г., Краснодар, Новороссийск, – Краснодар, 1993. – С. 2.
10. Чернова Ю. К. Профессиональная культура и формирование ее составляющих в процессе обучения / Ю. К. Чернова. – М. -Тольятти: Изд-во ТолПи, 2000. – 163 с.
11. Якушева С. Д. Основы педагогического мастерства / С. Д. Якушева. – М. : Изд. центр «Академия», 2011. – 256 с.

Spysok vykorystanyh dzherel

1. Andriadi I. P. Osnovy pedagogicheskogo masterstva: Ucheb. posobie. / I. P. Andriadi. – M. : Izdatel'skij centr «Akademija», 1999. – 160 s.
2. Bila O. O. Kompetentnist' samorozvitku fahivcja: pedagogichni zasadi formuvannja u vishhij shkoli / O. O. Bila, T. R. Gumennikova, Ja. V. Kichuk ta in. – Izmaïl: IDGU, 2007. – 236 s.
3. Varij M. J. Psihologija osobistosti: Navch. pos. / M. J. Varij. – K. : Centr uchbovoi literaturi, 2008. – 592 s.
4. Vohrysheva M. G. Formirovanie nauki ob informacionnoj kul'ture / M. G. Vohrysheva // Problemy informacionnoj kul'tury: Sb. st. : Metodologija i

- organizacija informacionno-kul'turologicheskikh issledovanij. – M., Magnitogorsk, 1997. – Vyp.6. – S. 57.
5. Efimchuk O. M. Formuvannya emotsiynoyi kul'turi maybutnogo vchitelya horeografiYi v protsesI horeograflchnoYi dlyalnostl. / O. M. Efimchuk // PedagogIchniy diskurs. – 2013. – Vip.14. – S. 173 – 177.
6. Isaev I. F. Professional'no-pedagogicheskaja kul'tura prepodavatelja: Uch. pos. / I. F. Isaev. ─ M. : «Akademija», 2004. ─ 208s.
7. Medvedeva E. A. Osnovy informacionnoj kul'tury / E. A. Medvedeva // Socis. – 1994. – №11. – S. 59.
8. Mudrik A. Z. Socializacija i smutnoe vremja / A. Z. Mudrik. – M. : Znanie, 1991. – 80 s.
9. Hangel'dieva I. G. O ponjatii «informacionnaja kul'tura» / I. G. Hangel'dieva // Informacionnaja kul'tura lichnosti: proshloe, nastojashhee, budushhee: tez. dokl. Mezhdunar. nauch. konf., 23–25 sent.1993 g., Krasnodar, Novorossijsk, – Krasnodar, 1993. – S. 2.
10. Chernova Ju. K. Professional'naja kul'tura i formirovanie ee sostavlajushhih v processe obuchenija / Ju. K. Chernova. – M. -Tol'jatti: Izd-vo TolPi, 2000. – 163s.
11. Jakusheva S. D. Osnovy pedagogicheskogo masterstva / S. D. Jakusheva. – M. : Izd. centr «Akademija», 2011. – 256 s.

ОЛЕЙНИК О. А.**ИНФОРМАЦИОННАЯ КУЛЬТУРА
КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ПРОФЕССИОНАЛИЗМА
ПРЕПОДАВАТЕЛЯ КУЛЬТУРОЛОГИИ**

В статье очерчены особенности профессиональной деятельности преподавателя высшего учебного заведения. Выделены и проанализированы личностные параметры преподавателя культурологии, определены особенности их реализации в образовательном процессе. Определена роль культурологии в изучении научных явлений с позиции их ценностно-смысловой значимости, в осуществлении нового подхода к качественным характеристикам полученной информации. Очерчена важность культурологического знания в разрешении комплекса образовательно-воспитательных задач в системе высшего образования как средства трансляции мировой культуры. Представлено разнообразие подходов к определению понятия «информационная культура», выделены и охарактеризованы основные ее компоненты.

Ключевые слова: информационная культура, професионализм, культурология, профессиональная деятельность, преподаватель, конкурентоспособность, компетентность конкурентоспособной личности, проектная деятельность.

OLIINYK O. O.**INFORMATION CULTURE AS A COMPONENT PART
OF PROFESSIONAL MANNER OF TEACHER OF CULTUROLOGY**

The article outlines specific features of the academician activity within his/her fulfilment of adaptation and humanistical functions within teaching and learning activities. Personal treats of a culturology teacher are determined and analysed; their implementation features within teaching and learning activities are defined. Role of culturology within study of scientific events is determined from a perspective of their value and sense, by implementing of new approach to quality of received information. The article determines importance of culturology knowledge for solving of set of educational and pedagogic tasks of higher education. Higher education system is determined as mean of spreading of world culture, development factor for the personal culture of a teacher, facilitating teacher's adaptation to professional activity.

The article represents the variety of approaches to the notion «information culture». Key components of information culture are defined and characterized: intellectual, motivational, conative, emotional and communicative culture, individual creative potential, self-development and self-regulation, presentive and applicative constituent elements, professional competence, competitiveness its interconnection is analysed. Intellectual and motivational aspects of teacher's information culture are revealed and their basic elements are characterized. Role of volition of a personality is emphasized within successful implementation of intellectual and motivational aspects of information culture.

Keywords: information culture, professionalism, culturology, professional activity, teacher, competitiveness, competence competitive person, project activities.

Стаття надійшла до редколегії 12.02.2015 року.